

Anlæg af træartsforsøg 1964/65. Willestrup skovdistrikt. Tisted Nørskov afd. 140a.
Bang, C.

Publication date:
1966

Document license:
[Andet](#)

Citation for published version (APA):
Bang, C. (1966). *Anlæg af træartsforsøg 1964/65. Willestrup skovdistrikt. Tisted Nørskov afd. 140a. SFF-Anlægsrapport Nr. 147 - Forsøgsnr. 1015.*

STATENS FORSTLIGE FORSØGSVÆSEN

POSTADRESSE: SPRINGFORBI

TELEFON: BELLEVUE 162

Forsøg nr. 1015

Anlægsrapport nr. 147

Anlæg af træartsforsøg 1964/65

Willestrup skovdistrikt

Tisted Nørskov afd. 140 a

C. Bang

Forsøg nr. 1015
Anlægsrapport nr. 147

Anlæg af træartsforsøg 1964/65
Willestrup skovdistrikt
Tisted Nørskov afd. 140 a

C. Bang

Til supplering af de få træartsforsøg her i landet er der i efteråret 1964 og foråret 1965 anlagt et nyt træartsforsøg bestående af 12 gennemgående træarter, udplantet på 13 arealer, 8 i Jylland, 4 på Sjælland og 1 på Lolland, se oversigtskortet side 3.

Formålet med dette nye forsøg er i første række at sammenligne de forskellige træarters vækst i forskellige egne af landet. Såfremt forsøget ved tidspunktet for første udhugning er tilstrækkelig komplet, er det meningen at indlægge faste prøveflader i parcellerne.

Plantematerialet - i videst mulige omfang "standardprovenienser", jfr. DST 1957, side 544 - blev tiltrukket i Egelund planteskole; dog indkøbtes planterne af *Abies grandis* og japansk lærk, samt et mindre parti suppleringsplanter af *Abies nobilis* udefra.

De indgående træarter og provenienser er:

Alm. ædelgran	Viborg F. 329 d
<i>Abies grandis</i>	Comox, Vanc.Isl., B.C.
<i>Abies nobilis</i>	Frijsenborg F. 240 b
Japansk lærk	Boller F. 22
Rødgran	Rye Nørskov F. 300
Sitkagran	Frijsenborg F. 235 c
<i>Pinus contorta</i>	Courtenay, Oyster River, Vanc.Isl., B.C.
Fransk bjergfyr	Ålbæk klitplantage
Douglas	Wedellsborg Kongeskov F. 53 a
<i>Chamaecyparis lawsoniana</i>	Langesø F. 64 b
Eg	Zevenaar, Holland
Bøg	Lundsgård F. 128 a

Forsøget indledtes med såning af de første frøpartier i foråret 1960. I perioden 1962-65 henvendte forsøgsvæsenet sig til ialt 40 skovdistrikter med en forespørgsel, om man var interesseret i at påtage sig værtskabet for forsøget. Trods mange positive svar viste det sig umuligt at nå op på de 15 arealer, som man oprindeligt havde budgetteret.

Som følge af kravet om i parcellerne at have mulighed for at indlægge faste prøveflader til produktionsanalyse tilstræbtes en parcelstørrelse på 0.25 ha, således at det enkelte forsøgsareal blev ca. 3 ha. Da det enkelte forsøgsareal kan opfattes

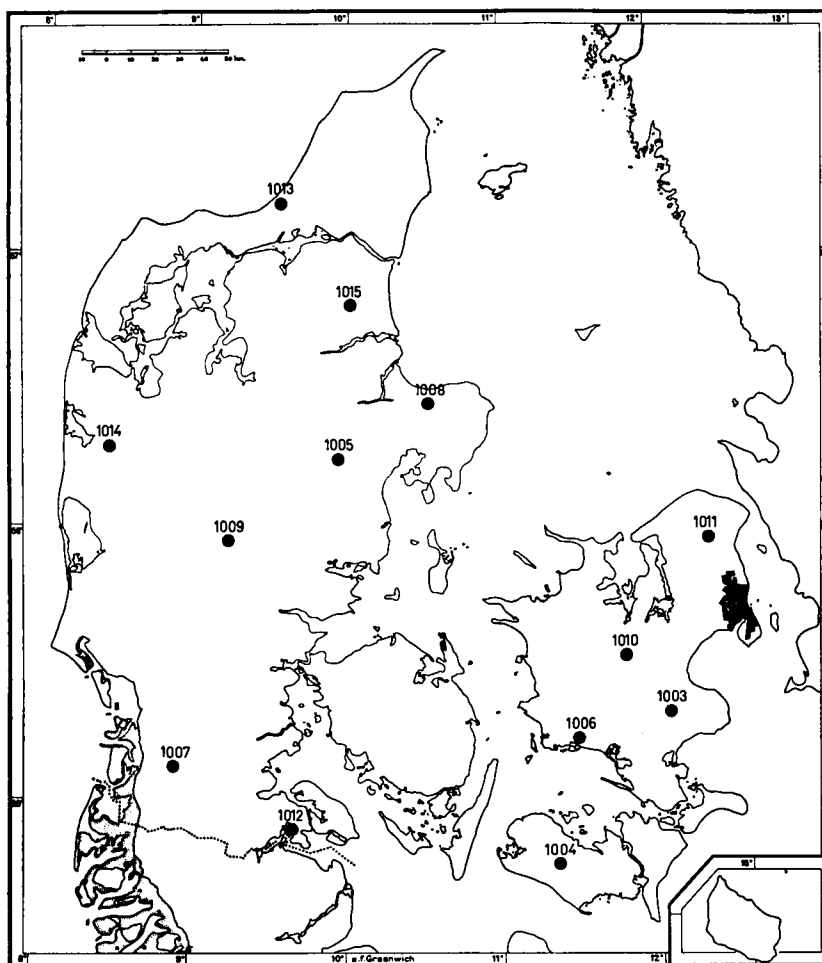
som én blok af forsøget, og der således ingen gentagelsesparceller er i almindelig forstand, må der stilles skærpede krav til arealernes ensartethed i henseende til terræn, jordbund og tidligere benyttelse. Som følge heraf måtte flere af de tilbudte arealer udgå.

Den endelige udvælgelse af arealerne samt den foreløbige parcelindlæggelse foretoges af forstander, dr. E. Holmsgaard.

Planteafstanden er principielt fastsat til 1.3 x 1.3 m for nåletræarterne og 1.3 x 0.65 for løvtræarterne. Disse afstande har i nogle tilfælde måttet ændres efter de lokale forhold - f.eks. en forkultur plantet på en fra 1.3 m afvigende rækkeafstand - dog således at plantetallene pr. ha, henholdsvis ca. 6.000 og ca. 12.000, er bibeholdt.

Parcelfordelingen er i alle forsøg sket ved lodtrækning, dog med den begrænsning, at træarter uden skærm i visse tilfælde er holdt samlede.

Når anlæg og efterbedring har fundet sted, i samarbejde og efter aftale med forsøgsvæsenet, vil værtsdistrikterne have en udstrakt dispositionsfrihed vedrørende arealernes videre behandling; i princippet kun begrænset af, hvad kravet om god skovdyrkning dikterer, se dog under afsnittet "Aftaler med værtsdistriktet" side 5.

Figur 1. Træartsforsøget 1964/65.

De 13 forsøgsarealer er

1003	Bregentved	1010	Skjoldenæsholm
1004	Christianssæde	1011	Stenholt
1005	Frijsenborg	1012	Sønderborg
1006	Holsteinborg	1013	Tranum
1007	Lindet	1014	Ulborg
1008	Løvenholm	1015	Willestrup
1009	Randbøl		

Forsøgsvæsenet henvendte sig til Willestrup skovdistrikt ved skrivelse af 11/10-63 (FFJ nr. 810-1963). Arealet stilledes til rådighed for forsøget ved distriktets svarskrivelse af 23/10-63 (FFJ nr. 856-1963). Arealet blev besigtiget og godkendt af dr. E. Holmsgaard den 16/3-64, ved hvilken lejlighed også den foreløbige parcelindlæggelse og fordelingen af træarter til parceller foretoges (målebog nr. 644).

Arealet

Tisted Nørskov afd. 140 a er gammel tjenestejord. Terrænet er ret jævnt, bortset fra 2 grusbanker i henholdsvis parcel 4 (grandis) og 5 (douglas). Jorden består af svagt lerblandet sand. Med forbehold i det nævnte er der ingen væsentlige forskelle mellem parcellerne.

Arealet kantes i nord og syd af læhegn af pil og er omgivet af arealer, som enten er tilkultiverede (mod øst: ca. 35-årig rødgran, mod syd: eg, plantet 1964) eller er planlagt at skulle tilplantes i løbet af de nærmeste år. Nord for parcellerne 9 og 11 er anlagt et af forsøgsvæsenets planteafstands-forsøg (forsøg nr. 666).

Kulturforberedelse

Arealet sprøjtedes med Atrizol (dosis: 15 l/ha) i juni 1964 med påfølgende pløjning og harvning. Jorden var fri for vegetation ved plantningen i september 1964.

Plantning

Tilplantningen fandt sted dels i efteråret 1964, dels i foråret 1965.

De 9 efterårsplantede partier, d.v.s. alle træarter undtagen lærk, eg og bøg, ankom i lukket varevogn fra Egelund planteskole den 10/9. Deres tilstand ved ankomsten: "planterne havde været udsat for høj temperatur" (J. Sjolte Jørgensen). Plantningen udførtes i dagene 10. og 11. september 1964. Plantemåde: skripning efter spade; planteafstand: 1.3 x 1.3 m.

I dagene 27-29. april 1965 plantedes de resterende 3 træarter: lærk, eg og bøg, efter de samme principper som gjaldt for efterårsplantningen; dog sattes løvtræarterne på 1.3 x 0.65 m. Dato for og vejrlig under begge plantninger fremgår af tabellen side 6.

Forsøgsvæsenets tilsynsførende under plantningen var forstkand. J. Sjolte Jørgensen. Notater er gjort i målebog nr. 1015-1.

I foråret 1965 lod distriktet indplante rødelleammer (2/1 Lovnkær) på afstand 1.3 x 2.6 m i parcel 1; på 2.6 x 2.6 m i parcellerne nr. 5, 8, 9, 10 og 11.

Kultur-	Atrizolbehandling		kr.	665
udgift	Pløjning og harvning		-	156
	Markering		-	91
	Plantning, forsøget	e.64 kr. 636		
		f.65 - 428	-	1064
	Planteværdis, forsøget	e.64 kr.2768		
		f.65 - 1650	-	4418
	Rødelleammerne, plantning	kr. 174		
	værdis, skønnet	- 500	-	674
		Ialt kr.		<u>7068</u>

Revisioner Den første revision efter plantningen fandt sted 23-24. september 1965 og omfattede arealmåling, måling af planternes højdetilvækst for 1965 samt opgørelse af planteafgangen med henblik på en eventuel efterbedring. Arbejdet udførtes af forstkand. J. Sjolte Jørgensen og C. Bang. Iagttagelserne er indført i målebog nr. 1015-1; resultater findes i tabellen side 6.

Næste revision vil finde sted om ca. 2 år.

Aftaler med

værtsdistriktet Det regelmæssige tilsyn med forsøget påhviler forsøgsvæsenet.

Distriktet underretter hurtigst muligt forsøgsvæsenet om eventuelle alvorlige uregelmæssigheder ved forsøget.

Af hensyn til forsøgets karakter er det ikke muligt at hugge juletræer eller klippe pyntegrønt i forsøget.

Under hensyntagen til kravet om almindelig god skovdyrking træffer distriktet alene bestemmelse om arten og omfanget af skovdyrkningsmæssige foranstaltninger, således afvanding, rensning (mekanisk eller kemisk) af ukrudt og skrup, samt bekæmpelse af skadelige insekter og svampe. Undtaget fra denne dispositionsfrihed er efterbedringsarbejder, som kun må foretages i samråd med forsøgsvæsenet.

Forsøgsvæsenet udbeder sig oplysninger om de iværksatte arbejders art, på hvilken måde de er udført, hvad de har kostet, og hvilke parceller de har berørt. Skemaer til brug for disse oplysninger, der indtil videre tilsendes forsøgsvæsenet én gang årligt, er tidligere udsendt og vil fortsat kunne rekvireres.

Vedrørende anlæg af træartsforsøg (forsøg nr. 1015), Willestrup skovdistrikt, 1964/65.

Træart	Parcel nr.	Areal ha	Plantet dato	Vejrlig ved plantning	Plantealder	Antal planter	Planterne lev. fra	Planteafgang i %
Alm. ædelgran	9	0.247	11/9	Overskyet, svag vind, byger, mildt	2/2	1395	Egelund 197	0.3
Abies grandis	4	0.245	10-11/9	Overskyet, byger, køligt til mildt	1/2	1395	Danplanex	22.6
Abies nobilis	1	0.243	10-11/9	do	2/2	1445	Egelund 222	4.2
Japansk lærk	3	0.245	27/4	Skyet, frisk vind, byger, køligt	2/1	1445	Danplanex	0
Rødgran	7	0.245	10-11/9	Overskyet, byger, køligt til mildt	2/2	1395	Egelund 157	0
Sitkagran	2	0.243	10-11/9	do	2/2	1395	Egelund 146	0.7
Pinus contorta	6	0.243	11/9	Overskyet, svag vind, byger, mildt	2/0	1395	Egelund 213	15.5
Fransk bjergfyr	12	0.247	11/9	do	2/0	1395	Egelund 212	9.1
Douglas	5	0.243	10-11/9	Overskyet, byger, køligt til mildt	2/1	1395	Egelund 174	2.0
Cypres	11	0.247	11/9	Overskyet, svag vind, byger, mildt	2/1	1395	Egelund 169	3.4
Eg	8	0.245	28/4	Skyet, jævn vind, byger, køligt	2/0	2795	Egelund 152	1.0
Bøg	10	0.247	29/4	Skyfrit, jævn vind, køligt	3/1	2985	Egelund 169	0.3

1:2000

Nord

Planteafstands-
forsøg

1 Abies nobilis	3 Jap. lærk	5 Douglas	7 Rødgran	9 Alm. ædelgran	11 Cypres
Sitka	4 Abies grandis	6 Pinus contorta	8 Eg	10 Bøg	12 Fransk bj. fyr

Forsøg nr. 1015

WILLESTRUP SKOVDISTRIKT

Tisted Hærskov afd. 140 a

